

však, jak nejvyšší soud vyslovil již v rozhodnutí čís. 4430 sb. n. s., neděje v řízení vyrovnacím, takže věřitel, který není povinen účastniti se vyrovnacího řízení a se ho také skutečně nezúčastnil, nemůže o svou úrokovou pohledávku přijíti tím, že dlužník v seznamu věřitelů u jeho pohledávky neuvedl a nepřihlásil též dlužné úroky, leda že by dlužník sporem prokázal bezdůvodnost úrokové pohledávky. V souzeném případě však žalovaný vůbec nepopírá, že úroky žalobci příslušely, a byl proto na základě vyrovnání povinen, aby i tyto úroky podle podmínek vyrovnání včas zaplatil. To však žalovaný neučinil, neučinil tak ani po uplynutí lhůt vyrovnáním mu poskytnutých, ačkoliv byl o to žalobcem třikrát (dopisy ze dne 19. prosince 1927, ze dne 19. ledna 1928 a ze dne 1928 a ze dne 14. února 1923) upomínán a zapravil je teprve po zahájení nynějšího sporného řízení dne 8. září 1928. To se však stalo již opožděně a mělo podle § 57 vyr. řádu v zápětí, že celá pohledávka v původní výši obživla.

Čís. 9653.

Pachtýř jest oprávněn pro porušení svého pachtovního práva fyzickým zásahem žalovati přímo rušitele, třebaž byl osobou od propachtovatele rozdílnou.

(Rozh. ze dne 15. února 1930, Rv I 776/29).

Žalobce měl od velkostatku v pachtu pozemek, jež chtěl obdělati žalovaný. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce, by bylo uznáno právem, že žalovanému nepřísluší právo k pozemku, že jest povinen zdržeti se každého jednání ohledně pozemku a na pozemek nevzkročiti. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc, by ji po případném dalším jednání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání jest opřeno o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Pokud dovolání má za to, že odvolací soud žalobu zamítl pro nedostatek aktivního oprávnění žalobce, ač nebyl oprávněn k tomuto nedostatku přihlížeti, an žalovaným v první stolici nedostatek ten nebyl namítán, přehlíží, že podle napadeného rozsudku nejde o nedostatek aktivního oprávnění žalobce, nýbrž o otázku ryze právní, zda přednesem žalobním jest s hlediska hmotného práva žalobní nárok odůvodněn čili nic (srov. rozh. čís. 6482 sb. n. s.). Odvolací soud má za to, že žalobce jako pachtýř není oprávněn žalovati osobu třetí, jež ruší jeho pachtovní práva. Odvolací soud vycházel z názoru vysloveného v rozhodnutích nejvyššího soudu, jichž se napadený rozsudek dovolává, než dovolací soud ve svém rozhodnutí čís. 9076

sb. n. s. upustil od tohoto názoru a v tomto rozhodnutí zevrubně odůvodnil, že pachtýř může pro porušení pachtovního práva fyzickým zásahem v pachtované věc žalovati nejen, je-li rušitelem sám propachtovatel, nýbrž i, je-li rušitelem osoba třetí, a stačí v tomto směru poukázat na odůvodnění tohoto rozhodnutí. Byl by proto žalobce oprávněn podati žalobu na žalovaného, byl-li jím ve svých pachtovních právech rušen. Zda-li tomu tak, nelze nejvyššímu soudu posouditi, ježto odvolací soud, vycházející z jiného právního hlediska, nezabýval se odvoicím důvodem nesprávného zhodnocení důkazu.

Čís. 9654.

Zaopatřovací požitky podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., nejsou výživným a nelze na ně použití druhé věty § 406 c. ř. s.

Pokud jde o žalobu o plnění, nikoliv o žalobu určovací, domáháno-li se zaplacení vdovské pense i za dobu budoucí.

(Rozh. ze dne 15. února 1930, Rv I 1163/29).

Vdova po zaměstnanci na velkém majetku pozemkovém domáhala se žalobou, by zaměstnavatel byl uznán povinným: »přiznati žalobkyni vdovskou pensi ročních 4.000 Kč se zpětnou platností od 1. července 1927 a zaplatiti jí za uplynulé čtyři měsíce 1.333 Kč s 5% úroky ode dne podání žaloby a platiti jí na dále 333 Kč 33 h měsíčně napřed, a to lhůty do právoplatnosti rozsudku dospělé do 14 dnů, a lhůty budoucně splatné měsíčně napřed. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, pokud šlo o placení zaopatřovacích požitků za dobu minulou, zamítl ji však, pokud se domáhala placení zaopatřovacích požitků za dobu budoucí. Odvolací soud k odvolání žalobkyně napačený rozsudek potvrdil. Důvody: Především se podotýká, že nelze mluvit o tom, že žaloba, pokud se domáhá placení pense měsíčně předem, jest žalobou určovací, neboť celé žalobní žádání je výslovně žádáním o plnění; také by ostatně určovací žaloba o budoucně splatných měsíčních částkách pense nebyla odůvodněna, když již o prošlých lhůtách první soud vyslovil povinnost jich placení předem a otázka ta ani spornou nebyla, takže nedostává se tu zájmu na brzkém určení podle § 228 c. ř. s. Jde v podstatě o to, zda první soud právem vyloučil platnost ustanovení § 406 c. ř. s. pro tento případ, zamítnuv žalobu o plnění pense teprve po rozsudku první stolice k placení dospívající. Soud odvolací je téhož názoru jako první soud. Předpis o výživném v § 406 c. ř. s. jest výjimečný a nelze ho proto extensivně vykládati a používati ho na případy sice podobné, kde však o výživné v technickém smyslu nejde. Co uvádí odvolatel o intencích zákona čís. 130/21, že má zajistiti pravidelné zaopatřovací požitky zaměstnanců anebo jejich pozůstalých, je sice správné, ale tu právě postačí zákon a teprve, když se splatné požitky nevyplácejí, lze se domoci rozhodnutí soudu, a nemohou na tomto stanovisku nic měniti ani případně nepříznivé majet-